

→ **Hjælp til selvhjælp på www.energiguident.dk**

På energiguident.dk kan du finde flere gode råd om besparelser inden for el, vand og varme. Rådene er tilpasset, så de er enkle og lette at igangsætte. Du kan også kontakte et energiselskab eller se på deres hjemmeside for at få flere råd.

→ **Energiselskaberne sætter fokus på energibesparelser**

Energiselskaberne igangsætter en række initiativer for at øge fokus på energibesparelser for at hjælpe kunderne med at effektivisere brugen af energi. Udvikling af denne folder er et af initiativerne.

→ Få flere råd på

www.energiguident.dk

Energiråd til byggemarkeder og trælastere

Læs, hvordan du tjener penge ved at spare på energien

→ Information til byggemarkeder m.fl.

→ Spar på lyset, og få et bedre indeklima

I byggemarkeder og trælaster går hovedparten af elforbruget til belysning. Derfor er det vigtigt at vælge den rigtige løsning.

Opdel belysningen i grundbelysning og effektbelysning. Du kan spare helt op til 20% på elforbruget til grundbelysningen ved at anvende energieffektive lysstofrørsarmaturer med HF-forkoblinger. Til effektbelysning bør anvendes lavenergipærer eller metalhalogener. Derved spares mindst 30% af elforbru-

get til effektbelysning. Ud over energibesparelser vil det desuden betyde et bedre indeklima med mindre varmeafgivelse fra lyskilderne.

Vær desuden opmærksom på:

- Tilpas belysningsstyrken efter behov.
- Brug bevægelsesfølere i lagerlokaler.
- Sørg for, at ventilationsanlægget er slukket uden for åbningstiden.
- Optimér driften på ventilationsanlægget.

→ Hold øje med energiforbruget og spar 5-10%

Alene ved at forholde dig kritisk til energiforbruget kan du opnå besparelser på mellem 5-10% af årsforbruget. Aflæs derfor energimålerne for el, vand og varme jævnligt. Prøv også at aflæse målerne over natten, derved får du

overblik over forbrugets størrelse og udvikling – og sikrer dig mod uforudsete udgifter. Sørg også for at inddrage personalet – deres adfærd og vaner har stor betydning for energiforbruget!

Generelt om energibesparelser

For at opnå energibesparelser er det en god ide at arbejde målrettet og systematisk med virksomhedens energiforbrug: Du bør finde ud af, hvad du bruger energien på i dag, og herefter lave en plan for, hvad du vil gøre for at spare. På denne måde bliver det usynlige energiforbrug også synligt. Du kan lade dig inspirere af følgende faser:

Kortlægning og registrering

Hvad bruger virksomheden energi på, og hvor meget bruges der?

Identifikation af forbedringsmuligheder

Hvad kan du og dine kollegaer gøre for at nedsætte energiforbruget?

Handlingsplan

Hvad er dit mål for energiforbruget, og hvad har du valgt at gøre?

Evaluering

Efter et stykke tid – typisk 3-6 måneder – følger du op på din plan. Gik det, som det skulle? Hvad har du sparet?

→ Spareråd til byggemarkeder m.fl.

Anvend energibesparende lyskilder

- Benyt fortrinsvis lysstofrør og lavenergipærer som grundbelysning.
- Brug kun glødepærer, hvor du ønsker god farvegengivelse, og hvor lyset brænder i kort tid.
- Brug sparepærer, og spar 75% på elforbruget.
- Skift halogenpærer ud med metalhalogenpærer (koldtlyshalogen), så sparer du ca. 30% på elforbruget.
- Vær opmærksom på, at lavvoltage og lavenergi ikke er det samme.

Benyt energieffektive armaturer med lysstofrør

Lysstofrørsarmaturer har en forkobling, der er monteret i armaturet. Ved at anvende elektroniske forkoblinger (HF-forkoblinger) frem for traditionelle forkoblinger kan du spare 17-20% af dit elforbrug. Samtidig forlænges dine lysstofrørs levetid.

Tilpas belysningsstyrken efter behov

Du bør sikre dig, at belysningsstyrken passer til dit behov. Kravet er 200 lux som grundbelysning og op til 500 lux ved kasseapparater og arbejdspladser med særligt lysbehov. Etablér evt. armaturer, der kan dæmpe lyset i forhold til dagslysfaldet.

Brug bevægelsesfølere

I lagerlokaler m.m. kan du styre lyset med en bevægelsesføler. Lyset tænder automatisk, når du træder ind i lokalet – og slukker kort tid efter, at lokalet er forladt.

Kontrollér styringen på ventilationsanlægget

Er der urstyring på ventilationsanlægget, så sørg for jævnligt at kontrollere,

- at indstillingen af uret, der styrer start/stop af ventilationsanlægget, er korrekt.
- at uret passer, og knappen står på automatik.
- at luften, der blæses ind i lokalet, ikke er varmere end rumtemperaturen (21° C).

Optimér driftstiden på ventilationsanlægget

Sørg for, at ventilationsanlægget er indstillet til den aktuelle situation. Sluk det uden for arbejdstiden, hvis der er supplerende opvarmning. Af hensyn til indeklimaet kan det være nødvendigt at efterventilere i en given periode efter lukketid – men herefter bør anlægget stoppe automatisk. Denne driftsform skal justeres efter årstiden.

Reducér solindfald og anvend natkøling

Forebyg unødvendigt solindfald fra vinduer, og isolér tag og vægge effektivt. Varmetør bør være velisolerede, så varmebelastningen reduceres. Etablér natkøling om sommeren. Så køler du med den kolde natteluft i stedet for et eventuelt klimaanlæg, når udetemperaturen er lavere end den ønskede rumtemperatur.